

RAPORT

privind activitatea Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei în anul 2012

Pe parcursul anului 2012 Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și-a desfășurat activitatea în conformitate cu obiectivele Programului de activitate a Guvernului „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare” (2012-2015).

Rezultatele obținute în această perioadă pe domeniile principale de activitate se prezintă după cum urmează.

Munca, politici ocupaționale și parteneriat social

În scopul perfecționării condițiilor de **salarizare**, pe parcursul anului 2012 s-a realizat un complex întreg de măsuri ce țin de majorarea salariilor.

Astfel, începând cu 1 ianuarie 2012, pentru militari, efectivul de trupă și corpul de comandă din organele apărării naționale, securității statului și ordinii publice a fost majorat salariul mediu cu 19%, beneficiind aproximativ 20 mii salariați conform Rețelei tarifare unice.

Pentru personalul medical inferior din instituțiile de asistență socială a fost stabilit sporul pentru vechime în muncă. Majorarea salariului acestei categorii de angajați începând cu 1 ianuarie 2012, a constituit circa 20%.

În luna februarie 2012 la circa 107 mii angajați bugetari a fost plătit premiul anual pentru rezultatele activității în anul 2011 în mărimea unui salariu lunar de funcție angajaților salariați conform Rețelei tarifare unice (cu excepția cadrelor didactice, militarilor, efectivului de trupă și corpului de comandă).

Începând cu 1 aprilie 2012, a fost implementat (în temeiul Legii nr. 48 din 22 martie 2012 și HG nr. 331 din 28 mai 2012) noul sistem de salarizare a funcționarilor publici (peste 19 mii funcționari publici din autoritățile publice centrale și locale) prin stabilirea salariilor de funcție majorate cu 30-40%. Acesta are drept scop de a atrage și menține în serviciul public tinerii specialiști, precum și a consolida și ridica potențialul și profesionalismul funcționarilor publici prin stimularea adecvată a performanțelor profesionale individuale.

Prin Legea nr. 167 din 11 iulie 2012 au fost operate modificări la art.42 din Legea cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, care au stabilit cota procentuală a indemnizației unice funcționarilor publici în cazul pensionării anticipate ori obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă sau încetării raporturilor de serviciu în mărime de 15 la sută din salariul de funcție determinat conform gradului și treptei de salarizare deținute la momentul depunerii cererii.

De la 1 iunie 2012 salariile angajaților salariați în baza Rețelei tarifare unice (cu excepția militarilor) au fost majorate în medie cu 10%.

Începând cu 1 iulie 2012, salariul tarifar pentru categoria I de calificare a angajaților din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală a fost majorat de la 750 lei pînă la 825 lei pe lună, ceea ce asigură o majorare a salariilor cu 10 la sută.

De la 1 septembrie 2012 au fost majorate cu 20% salariile personalului de deservire tehnică din autoritățile publice centrale și locale, precum și din instituțiile judecătorești și procuratură.

De la 1 octombrie 2012:

sporul pentru condiții speciale de activitate pentru corpul de comandă din aparatele centrale ale organelor de forță s-a majorat de la 40% pînă la 80%;

pentru personalul Serviciului de asistență socială comunitară subordonat direcțiilor/secțiilor raionale (municipale) de asistență socială s-a plătit un spor la salariu pentru condiții specifice de activitate în mărime de 30 %;

pentru personalul cu funcții de conducere și specialiștii căminelor culturale și muzeelor premiul lunar s-a majorat de la 8,3% pînă la 16,7% din salariul de funcție, ținînd cont de sporuri și suplimente.

De la 1 mai 2012 *cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real* a fost majorat de la 1100 lei pînă la 1300 lei pe lună (HG nr.260 din 25 aprilie 2012), ceea ce va asigura o majorare a salariului mediu în sectorul real cu 7-8%.

În perioada de referință au fost elaborate proiecte de acte normative ce țin de reglementarea condițiilor de salarizare a angajaților Poliției de Frontieră, precum și personalului (corpul profesoral, personalul didactic-auxiliar și administrativ-gospodăresc) din instituțiile de învățămînt superior de stat cu autonomie financiară, în legătură cu schimbarea modului de finanțare a lor.

În scopul asigurării asistenței metodologice a statului pentru unitățile economice în organizarea normării muncii a fost elaborat Regulamentul privind modul de organizare a normării muncii în ramurile economiei naționale.

În domeniul **ocupării forței de muncă** de menționat aprobarea Planului de acțiuni pentru ocuparea forței de muncă pentru anul 2013 (HG nr.1020 din 27 decembrie 2012).

Au fost elaborate și, ulterior, aprobate de către Comitetul Interministerial pentru Planificare Strategică două Propuneri de Politică Publică (PPP): privind *stimularea angajatorilor pentru încadrarea în cîmpul muncii a absolvenților instituțiilor de învățămînt* și privind *diminuarea ocupării informale*. Urmează a fi elaborate propuneri legislative necesare și identificate mijloacele financiare pentru implementarea opțiunilor recomandate.

În scopul îmbunătățirii reglementărilor ce țin de acordarea ajutorului de șomaj și alocației de integrare și reintegrare profesională deținătorilor de terenuri agricole situate după traseul Rîbnița –Tiraspol, a fost elaborate modificări și completări la Hotărîrea Guvernului nr.639 din 5 iunie 2006. În special se prevede responsabilizarea primăriilor localităților din raionul Dubăsari de organizarea și ținerea evidenței lucrărilor în folosul comunității la care sunt obligați să participe șomerii cu statut special; modificarea bazei de calcul a cuantumului ajutorului de șomaj pentru șomerii cu statut special ș.a. prevederi.

Conform datelor ANOFM indicatorii principali ai pieții muncii la situația din 1 octombrie 2012 au fost următorii:

Nr.	Indicatori	Numărul beneficiarilor
1	Numărul șomerilor înregistrați	36 781
2	Beneficiază de ajutor de șomaj	6 773
3	Beneficiază de alocație de integrare și reintegrare profesională	2 621
4	Persoane care au beneficiat de servicii de mediere a muncii	56 735
5	Persoane care au beneficiat de servicii de informare și consiliere profesională	54 666

Referitor la planurile de înmatriculare în anul 2012 în învățământul secundar profesional, mediu de specialitate și superior a fost adoptată HG nr. 404 din 13 iunie 2012, conform căreia a fost stabilită înmatricularea a 54 797 persoane.

La 5 iulie 2012 Parlamentul a adoptat Legea nr. 152 cu privire la *minimul de existență*, care stabilește cadrul legal privind reglementarea garanțiilor minime de stat în domeniul veniturilor populației, în procesul de implementare a politicilor statului în domeniul social, proporțional costului de trai, pentru asigurarea unui standard de viață adecvat.

În scopul promovării serviciului mediatorului comunitar pentru localitățile compact populate de romi Guvernul a aprobat (HG nr.997 din 28 decembrie 2012) proiectul Legii pentru completarea unor acte legislative, care vine în corespundere cu Planul de acțiuni privind susținerea populației de etnie romă din Republica Moldova pentru anii 2011-2015.

Referitor la stabilirea principalelor priorități și obiective la nivel național în domeniul **securității și sănătății în muncă** a fost elaborat Programul național în domeniul securității și sănătății în muncă pe anii 2013-2016.

Totodată, pentru transpunerea în legislația națională a Directivelor UE în domeniul raporturilor de muncă, securității și sănătății în muncă, a fost elaborat proiectul HG privind cerințele minime pentru semnalizarea de securitate și sănătate la locul de muncă în conformitate cu Directiva Consiliului 92/58/CEE din 24 iunie 1992 privind cerințele minime pentru semnalizare de securitate și sănătate la locul de muncă.

În vederea realizării consultărilor tripartite între **partenerii sociali** în problemele ce țin de domeniul muncii au fost instituit un Grup de lucru tripartit, care a pus în discuție modificări și completări la 20 de articole ale Codului muncii. Proiectul respectiv de lege a fost aprobat în ședința Guvernului din 26 decembrie 2012.

În contextul realizării Planului de acțiuni privind minimizarea practicii de achitare a salariilor „în plic” și „muncii la negru” la 9 iulie 2012 a fost semnată de partenerii sociali Convenția colectivă (nivel național) nr.13, care prevede completări în modelul Contractului individual de muncă.

Migrația forței de muncă

În scopul perfecționării cadrului legislativ în domeniul migrației de muncă și aducerii în concordanță cu normele legale ale altor acte legislative în domeniu în ședința din 26 decembrie 2012 Parlamentul a operat modificări la Legea nr. 180 cu privire la migrația de muncă și Legea nr. 200 privind regimul străinilor în RM. Modificările vor contribui la crearea unui cadru normativ mai eficient de reglementare a relațiilor între subiecții implicați în procesul de migrație de muncă și la stabilirea unui climat prielnic investitorilor străini. Reglementările noi prevăd și excluderea cotei de imigrare în scop de muncă.

În conformitate cu prevederile Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Republicii Italiene în domeniul migrației forței de muncă au fost întreprinse măsuri de implementare prin intermediul Proiectului-pilot privind mobilitatea forței de muncă, care a realizat servicii în domeniul instruirii și ocupării forței de muncă, îmbunătățirea managementului fluxurilor de migrație a forței de muncă calificate între Italia și Republica Moldova. Activitățile de bază s-au axat pe organizarea și desfășurarea cursurilor lingvistico-vocaționale.

La 16 octombrie 2012, a fost semnat Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Statului Israel cu privire la angajarea temporară a lucrătorilor din Republica

Moldova în Statul Israel, precum și Protocolul de implementare a acestuia. Astfel, va fi asigurat un proces de angajare legală, echitabilă și transparentă a cca. 1000 lucrători în domeniul construcțiilor.

Au fost definitive procedurile interne pentru semnarea Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind colaborarea în domeniul migrației de muncă și activității provizorii de muncă a lucrătorilor migranți pe teritoriul Republicii Moldova și Federației Ruse.

Politici demografice

Pentru gestionarea problemelor de îmbătrânire demografică a fost elaborat Ghidul de parcurs pentru integrarea problemelor îmbătrânirii în politici, care se bazează pe prioritățile Ghidului de parcurs al Comisiei Economice pentru Europa, fiind argumentat prin prisma concluziilor și recomandărilor „Studiului privind îmbătrânirea populației în Republica Moldova”. În acest sens, a fost instituționalizată procedura de determinare, transmitere a datelor statistice, calculare și prezentare a indicatorului integral teritorial de securitate demografică (IITSD), fiind determinate și argumentate variabilele socio-economice din Pașaportul indicatorilor pentru evaluarea securității demografice pe municipiu/raion. Normele procedurii interinstituționale respective au fost incluse în Regulamentul de determinare a datelor statistice, calcularea și prezentarea a IITSD, aprobat prin Ordinul comun al MMPSF, BNS și IEFS, nr.112/70/180 din 16.08.2012.

Conform inițiativei Comisiei Europene, prin Ordinul Ministrului muncii, protecției sociale și familiei nr.48-p din 08.02.2012 a fost stabilit un Plan de acțiuni pentru marcarea anului 2012 „An al îmbătrânirii active și al solidarității între generații”, care a fost destinat extinderii colaborării cu întreaga societate în vederea promovării problemelor populației mai în vârstă.

Asigurarea socială

În scopul asigurării securității economice și sociale a beneficiarilor de prestații de asigurări sociale de stat, la 1 aprilie 2012, pensiile și prestațiile achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat au fost indexate cu 9,6%. Urmare a indexării, mărimea medie a pensiei pentru limită de vârstă s-a majorat cu 86,45 lei, constituind 987,01 lei, pensia de invaliditate s-a majorat 68,90 lei, constituind 786,57 lei, iar mărimea pensiei de urmaș s-a majorat cu 44,29 lei, constituind 505,69 lei.

Pentru includerea unor modificări în bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2012, la 27 decembrie 2012 a fost aprobată Legea nr. 270 din 23.12.2012. Scopul legii constă în precizarea veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat, în rezultatul examinării și executării BASS în anul 2011 și pe parcursul anului 2012 în legătură cu actualizarea indicatorilor macroeconomici pentru anii 2012-2015.

Totodată, a fost aprobată Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pentru anul 2013, nr. 250 din 8 noiembrie 2012, avînd ca scop estimarea și prognozarea veniturilor și cheltuielilor bugetului asigurărilor sociale de stat.

În vederea optimizării cheltuielilor la plata indemnizațiilor pentru concediile medicale prin Legea nr.178 din 11 iulie 2012 au fost operate modificări la Legea privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale. Astfel, începînd din 2013, plata pentru primele 5 zile calendaristice de incapacitatea temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă se propune a fi suportată din contul angajatorului. Începînd cu a 6-a zi calendaristică și pînă la

ultima zi de concediu medical, indemnizația urmează a fi achitată din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat. Economia socială prognozată pentru anul 2013 față de prevederile legislative în vigoare va constitui 201 865,3 mii lei.

Guvernul a aprobat modificări la Instrucțiunea privind modul de eliberare a certificatului de concediu medical (HG nr. 535 din 20.07.2012), fapt ce va crea cadrul legal pentru elaborarea și aprobarea prin ordinul ministrului a unei instrucțiuni privind modul de completare a certificatului de concediu medical (pe verso) de către angajator.

La 14 decembrie 2012 a fost adoptată Legea pentru modificarea și completarea Legii privind sistemul public de asigurări sociale. Conform modificărilor, plătitorii de contribuții de asigurări sociale vor fi obligați să transmită trimestrial, în mod electronic, Casei Naționale de Asigurări Sociale declarațiile privind evidența nominală a asiguraților.

Pentru eficientizarea utilizării mijloacelor financiare alocate pentru tratamentul sanatorial a fost aprobată Hotărârea Guvernului nr. 241 din 19.04.2012, care prevede separarea responsabilităților organizatorilor procesului de tratament balneosanatorial în raport cu entitățile beneficiare de bilete.

În domeniul **securității sociale** de menționat următoarele:

- la 1 ianuarie 2012 a intrat în vigoare Acordul între Republica Moldova și Marele Ducat de Luxemburg;, la 25 ianuarie 2012 fiind semnat Aranjamentul administrativ pentru aplicarea acestuia;
- la 3 martie 2012, la Iași a fost semnat Aranjamentul Administrativ pentru aplicarea Acordului între Republica Moldova și România;
- în perioada 3-5 aprilie 2012, la Chișinău a avut loc cea de-a doua rundă de negocieri pe marginea proiectului Acordului între Republica Moldova și Ungaria;
- în perioada 24-25 aprilie 2012, la Chișinău a avut loc cea de-a patra rundă de negocieri pe marginea proiectelor formularelor pentru aplicarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Austria;
- la 4 iunie 2012, la Chișinău a fost semnat Aranjamentul administrativ pentru aplicarea Acordului între Republica Moldova și Republica Cehă;
- la 1 august 2012 a intrat în vigoare Acordul între Republica Moldova și Republica Estonia;
- la 12 septembrie 2012, la Bruxelles a fost semnat Acordul între Republica Moldova și Regatul Belgiei;
- în perioada 25-27 septembrie 2012, la Vilnius a avut loc cea de-a doua rundă de negocieri pe marginea proiectului Acordului între Republica Moldova și Republica Lituania în domeniul protecției sociale și Aranjamentele administrative pentru aplicarea acestuia.

Asistența socială

În vederea încadrării unui număr mai mare de familii defavorizate, prin Legea bugetului de stat pe anul 2012 a fost majorat nivelul venitului lunar minim garantat de la 575 lei până la 640 lei. În anul 2012 pentru plata ajutorului social au fost valorificați 438 mil. lei, numărul familiilor beneficiare a constituit 76 mii.

Ajutorul pentru perioada rece a anului a fost stabilit (HG nr. 806 din 31.10.2012) în cuantum de 200 lei. Cheltuielile pentru plata lui în 2012 au însumat 83,4 mil. lei, beneficiare fiind 110 mii familii.

Pentru asigurarea controlului corectitudinii stabilirii plății „ajutor social” și „ajutor pentru perioada rece a anului” a fost instituită (HG nr. 802 din 28.10.2011) **Inspectia Socială**, care de la începutul anului 2012 a efectuat 24 misiuni de inspecție în 295 localități din 21 raioane ale republicii, inclusiv și în mun. Chișinău.

Suma ajutorului social și ajutorului pentru perioada rece a anului supusă verificării a constituit 13 925 825 lei. Suma estimată de Inspectia Socială ca fiind plătită necuvenit în scopul dat a însumat 4 836 103 lei. Totodată, la 31.12.2012 în bugetul statului a fost restituită suma plătită nejustificat de 585 723 lei.

Prin Legea 160 din 05.07.2012 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte legislative a fost anulat sistemul de compensații nominative și majorată cu 100 lei alocația lunară de stat, fiind introduse *patru* categorii noi de beneficiari de această alocație (circa 55 mii persoane).

Pe parcursul anului 2012 s-a lucrat în continuare asupra Sistemului Informațional Automatizat în domeniul Asistenței Sociale (SIAAS). În trimestrul IV al anului 2012 a fost implementată și configurată platforma tehnico-tehnologică pentru SIAAS și modernizat Centrul de prelucrare a datelor din cadrul MMPSF. În luna octombrie 2012 a demarat procedura de pilotare a modulului ”Ajutor social” din cadrul SIAAS, care se efectuează în cadrul a două Direcții Asistență Socială și Protecție a Familiei (raionul Ialoveni și sect. Botanica mun. Chișinău).

Prin HG nr. 631 din 24 august 2012 a fost aprobat Protocolul privind modificarea și completarea Acordului privind protecția socială și ocrotirea sănătății cetățenilor care au fost supuși acțiunii radiației în urma catastrofei de la Cernobîl și a altor catastrofe și avarii radiante, precum și a experiențelor nucleare din 9 septembrie 1994, semnat la Sankt-Petersburg la 18 octombrie 2011, care va permite realizarea garanțiilor sociale ale categoriilor vizate de cetățeni.

În sistemul integrat de asistență socială un rol deosebit îi revine **fondurilor de susținere socială a populației**, care sunt menite să acorde ajutoare materiale persoanelor socialmente vulnerabile afectate de sărăcie sau aflate în condiții deosebit de dificile în urma unor situații excepționale, pe motiv de boală, etc.

Tradițional, în fiecare an se realizează 10 programe cu destinație specială de nivel republican pentru susținerea materială. Astfel, familiile cu copii, la 1 iunie 2012 de Ziua Mondială a ocrotirii copiilor și la începerea noului an școlar (1 septembrie), au beneficiat de ajutoare în valoare de 18 mil. lei. Cele mai semnificative mijloace financiare au fost valorificate la realizarea programului destinat Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități (3 decembrie) – 21 mil. lei sau cu 2,6 mil. lei mai mult comparativ cu suma alocată în anul 2011. Persoanele în etate au beneficiat de ajutoare financiare unice în sumă de 5,35 mil. lei cu ocazia Zilei Internaționale a persoanelor în etate (1 octombrie).

Protecția socială a persoanelor cu dizabilități

La 27 iulie 2012 a intrat în vigoare Legea nr. 60-XIX din 30 martie 2012, privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități, care stabilește un cadru general de garanții și servicii sociale în conformitate cu standardele europene și internaționale privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități.

Ca urmare a intrării în vigoare a Legii menționate a fost elaborat și definitivat proiectul HG cu privire la determinarea dizabilității și capacității de muncă. Astfel, prin aprobarea proiectului dat se urmărește îmbunătățirea procesului de determinare a

dizabilității și capacității de muncă, proiectul urmează a fi supus consultărilor conform legislației în vigoare.

De la începutul anului 2012 rețeaua de servicii sociale destinate persoanelor cu dizabilități a fost suplimentată cu un nou *serviciu specializat „Echipa mobilă”*, care oferă asistență socială, suport și consiliere la domiciliul beneficiarului pentru eventuala lui incluziune socială. În prezent acest serviciu activează în 7 raioane (Ialoveni, Hîncești, Orhei, Telenești, Leova, Edineț, Soroca) și 2 municipii (Chișinău și Bălți), de asistență beneficiază circa 310 persoane, inclusiv 155 persoane cu dizabilități și 155 părinți.

Pentru a oferi asistență și îngrijire copiilor și adulților cu dizabilități severe precum și favorizarea independenței și integrării lor sociale, la 23 mai 2012 prin HG nr. 314 a fost aprobat „Regulamentul – cadru privind organizarea și funcționarea *Serviciului social „Asistență personală”* și Standardele minime de calitate”.

Concomitent, prin HG nr. 413 din 14 iunie 2012 a fost aprobat „Regulamentul –cadru privind organizarea și funcționarea *Serviciului social „Respiro”* și Standardele minime de calitate”. Acest serviciu oferă asistență timp de 24 de ore persoanelor cu dizabilități severe pe o perioadă de maxim 30 de zile pe an.

În scopul majorării alocației pentru îngrijire, la data de 26 decembrie 2012 a fost adoptată Legea nr. 313-XIX pentru modificarea și completarea unor acte legislative, care prevede inclusiv și majorarea alocației de îngrijire cu 200 lei (de la 300 lei la 500 lei) și a alocației de deces cu 200 lei (de la 900 lei la 1100 lei).

Majorarea alocației pentru îngrijire va constitui un suport semnificativ și va contribui la îmbunătățirea situației persoanelor cu dizabilități severe care au nevoie de îngrijire permanentă din partea altei persoane, totodată va crește gradul de independență și incluziune a acestor persoane în societate.

Protecția familiei și copilului

În perioada 2010-2012 indemnizația unică la nașterea copilului a fost majorată cu 300 lei față de majorarea de 200 lei în perioada 2008-2009, constituind 2300 lei la nașterea primului copil și 2600 lei pentru fiecare copil următor. A crescut și numărul beneficiarilor acestei indemnizații, fiind prognozată pentru anul 2012 acordarea indemnizației unice la nașterea copilului pentru 43 998 beneficiari.

Referindu-ne la protecția drepturilor copiilor aflați în situație de dificultate, menționăm că anterior a fost elaborat cadrul normativ și instituțional pentru dezvoltarea serviciilor alternative de tip familial pentru îngrijirea copiilor, fapt ce a favorizat dezvoltarea acestor servicii în majoritatea unităților administrativ teritoriale. Astfel, la începutul anului 2012 în republică activau: 206 familii de asistenți parentali profesioniști de serviciul cărora au beneficiat 314 copii și 84 case de copii de tip familial, în care sunt plasați 346 copii.

Pentru punerea în aplicare a Legii nr.129 din 08 iunie 2012 cu privire la acreditarea prestatorilor de servicii sociale a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Consiliului național de acreditare a prestatorilor de servicii sociale, a structurii și efectivului-limită ale acestuia (HG nr. 998 din 28.12.2012). În Legea bugetului de stat pentru anul 2013 pentru funcționarea Consiliului au fost prevăzute mijloace financiare în suma de 1 608,3 mii lei.

În scopul ajustării legislației în domeniul adopției la prevederile Convenției de la Haga asupra protecției copiilor și cooperării în materia adopției internaționale a fost

aprobat în două lecturi proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Amendamentele aprobate exclud o serie de reglementări discriminatorii referitor la contraindicațiile medicale ale adoptatorilor, prevăd separarea copiilor adoptabili în două categorii: copii fără necesități speciale și copii cu necesități speciale, reglementează micșorarea termenului după care copii cu necesități speciale pot fi adoptați prin adopție internațională ș.a. prevederi.

În baza cadrului juridic privind procedura de acreditare și modul de funcționare a organizațiilor străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova Ministerul a efectuat acreditarea a 25 organizații străine cu atribuții în domeniul adopției internaționale în Republica Moldova: Italia - 11, SUA - 10, Spania - 2, Israel - 1 și Elveția - 1 organizații.

A fost elaborat proiectul Strategiei de protecție a copilului și familiei pentru anii 2013-2020, care are ca scop dezvoltarea și eficientizarea sistemului de protecție a familiilor cu copii în situație de risc și copiilor aflați în situație de dificultate.

Pentru a cunoaște necesitățile copiilor din Republica Moldova, la inițiativa Ministerului Muncii, Protecției Sociale și Familiei și în colaborare cu Universitatea de Stat din Moldova în perioada aprilie-iulie 2012 a fost realizat studiul național cantitativ de amploare privind **Situația copiilor aflați în dificultate și a copiilor ai căror părinți sunt plecați peste hotare.**

Studiul a fost realizat în fiecare localitate de către cei cca 1100 asistenți sociali comunitari. În cadrul studiului au fost evaluați **168081 de copii** în dificultate din 65534 de gospodării din Moldova. Dintre acești copii, *62811 (37,4%) sunt în dificultate* din diverse motive, iar *105270 (62,6%) sunt copii cu un părinte sau ambii părinți plecați peste hotare.*

Rezultatele și recomandările studiului vor servi drept o bază solidă pentru dezvoltarea politicilor, mecanismelor și strategiilor naționale axate pe acordarea asistenței și protecției copiilor în dificultate, inclusive copiilor rămași fără îngrijire părintească în urma migrației părinților.

Pe parcursul anului 2012 Ministerul, în colaborare cu autoritățile tutelare de la domiciliul copiilor și partenerii – Misiunea Organizației Internaționale pentru Migrație în Moldova și Reprezentanța Fundației Terre des Hommes, Lausanne, Elveția, a organizat 18 misiuni de repatriere, în total fiind repatriați 48 copii, dintre care: 19 copii din Ucraina (10 misiuni) și 29 copii din Federația Rusă (8 misiuni). Din numărul total al copiilor repatriați 15 copii au fost reintegrați în familiile biologice/extinse, 28 copii – plasați în centre de plasament temporar, 3 copii (mama minoră) și 2 copii – plasați la centru maternal, 2 copii – plasați în serviciul asistență parentală profesionistă.

În conformitate cu Legea bugetului de stat pentru anul 2012, au fost prevăzute mijloace financiare în sumă de 19 374,7 mii lei pentru procurarea biletelor de odihnă a copiilor în sezonul estival 2012. Prin procedura de achiziții publice s-au contractat 30 de tabere de odihnă, total fiind procurate 15 317 bilete.

Politici de gen, prevenirea și combaterea violenței în familie și a traficului de ființe umane

Întru implementarea legislației Republicii Moldova care garantează femeilor acces egal ca și bărbaților la procesul politic, serviciile sociale, asistență medicală, educație, muncă, căsătorie, îngrijirea copiilor, proprietate, moștenire și accesul la justiție, a fost inițiat procesul de ajustare a legislației naționale cu prevederile Legii nr. 5-XVI din 9

februarie 2006 cu privire la asigurarea *egalității de șanse între femei și bărbați*, fiind elaborat un proiect de Lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Prin Ordinul Ministrului muncii, protecției sociale și familiei nr. 147 din 30.11.2012 a fost creat Consiliul de coordonare a asistenței externe în domeniul asigurării egalității între femei și bărbați. Au fost elaborați termenii de referință ai Consiliului, care reglementează modalitatea operațională de funcționare a acestuia.

În contextul dezvoltării cadrului normativ în domeniul *prevenirii și combaterii violenței în familie* (Legii nr.45-XVI din 1 martie 2007) a fost aprobată HG nr. 72 din 07.02.2012 cu privire la Regulamentul Consiliului coordonator interministerial în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie. Consiliul a fost creat în vederea asigurării coordonării acțiunilor dintre ministerele de resort, alte autorități administrative centrale cu competențe în domeniul vizat. În perioada de raportare Consiliul s-a întrunit în 6 ședințe.

Un pas important în dezvoltarea infrastructurii serviciilor sociale adresate victimelor violenței în familie și agresorilor l-a constituit elaborarea Conceptului serviciilor de reabilitare pentru agresorii familiari în Republica Moldova. Conceptul a fost aprobat prin Ordinul Ministrului muncii, protecției sociale și familiei nr. 109 din 10 august 2012, reprezentând o sursă informațională pentru elaborarea cadrului normativ în domeniu, precum și la crearea serviciilor de reabilitare a agresorilor. În acest sens, de menționat deschiderea oficială la 1 decembrie 2012 a **Centrului de asistență și consiliere pentru agresorii familiari din or. Drochia**.

În conformitate cu prevederile Strategiei Sistemului Național de Referire pentru acordarea protecției și asistenței victimelor și potențialelor victime ale *traficului de ființe umane*, a fost elaborat proiectul Regulamentului cu privire la echipa multidisciplinară în cadrul SNR.

La 20 februarie 2012 prin Ordinul Ministrului muncii, protecției sociale și familiei nr. 33 a fost aprobat Ghidul cu privire la identificarea victimelor și potențialelor victime ale traficului de ființe umane. Acesta un instrument operațional, care stabilește metoda de lucru pentru organele centrale de specialitate ale administrației publice și alte autorități administrative centrale și locale care realizează politica națională de prevenire și combatere a traficului de ființe umane în cadrul Sistemului Național de Referire.

Anul 2012 a constituit începutul unei noi etape de implementare a SNR prin oferirea instruirilor continue de consolidare a echipelor multidisciplinare (EMD, circa 500 specialiști), organizarea ședințelor cu coordonatorii EMD, șefii D/SASPF pe monitorizarea cazurilor concrete; extinderea SNR la nivel comunitar.

Pentru ridicarea calității vieții, reducerea ratei morbidității și mortalității persoanelor cu *HIV/SIDA* prin îmbunătățirea aderenței la tratamentul specific infecției HIV au fost inaugurate **patru centre sociale regionale** pentru această categorie de cetățeni. În acest sens, a fost elaborat Regulamentul-cadru privind organizarea și funcționarea Centrului social regional și standardele minime de calitate.

În cadrul proiectului „Reducerea Impactului Infecției HIV în Republica Moldova” au fost organizate cursuri de instruire pentru asistenții sociali cu genericul „Consolidarea capacităților specialiștilor din sistemul de protecție socială în domeniul HIV/TB”. Seminarele au avut loc pe parcursul anului 2012 în perioada: 21-23 martie, 16-18 mai, 24-26 iulie și 9-11 octombrie.

Recepționarea ajutoarelor umanitare

În scopul evaluării necesităților reale ale solicitanților de asistență umanitară, asigurării distribuirii eficiente a ajutoarelor umanitare către păturile sociale defavorizate a fost asigurată corectitudinea întocmirii planurilor de distribuire a loturilor de ajutoare umanitare, precum și respectarea acestora de către organizațiile recepționare.

Potrivit datelor prealabile de evidență, pe parcursul anului 2012 în țară au fost introduse ajutoare umanitare în valoare totală de peste 70 248,06 mii lei. Ajutoarele umanitare au fost acordate Republicii Moldova de 30 țări donatoare, fiind recepționate de către 150 organizații și distribuite conform planurilor de repartizare, coordonate cu administrațiile publice locale.

Pe parcursul anului 2012 cele mai importante subiecte din domeniul muncii și protecției sociale au fost reflectate în cadrul celor 22 conferințe de presă și celor peste 150 **comunicate de presă** scrise și difuzate către mass-media.